

Enita
PRESS

Nestihaš?
Tak spomal,
lebo rýchlosť
akou žiješ,
Ťa môže
dobehnúť.

Tatiana Brezinská Čuperková
POP POUKCHOM

POD POVRCHOM

Tatiana Brezinská Čuperková

POD POVRCHOM

ISBN: 978-80-8176-151-5

Venované všetkým silným ženám.

(Špeciálne mojej bývalej úžasnej susedke
a neskutočne silnej žene Milke Galgóciovej
z Majcichova)

Tento príbeh je inšpirovaný skutočnými
udalosťami. Podobnosť mien je však čisto
náhodná.

PROLÓG

Verím tomu, že nie som jediná. Musím tomu veriť. Inak sa naozaj zbláznim. Alebo už bláznim? Mám všetko a nemám nič. Presne tak sa cítim. V bruchu mi nelietajú motýle, ale prevaľuje sa jedna vlna nervozity za druhou. Snažím sa ich logicky zdôvodniť a nájsť príčinu. Možno o nej aj viem. Ale nepripúšťam si ju. A tak som v začarovanom kruhu. Padám stále nižšie, no chcem vyplávať na povrch. Takto sa totiž nedá existovať. Už nie.

O pár týždňov budem mať tridsaťosem rokov. Presne toľko mala moja mama, keď sme ju vložili do čiernej zeme. Bojím sa, že som ako ona. A že skončím ako ona. Nechcem to.

Chcem žiť, dýchať a tešiť sa s mojou rodinou. Manželom a tromi synmi. Mám skvelú

rodinu a problémy diametrálne odlišné, ako mala moja mama.

Napriek tomu sa bojím. Že som ako ONA. A skončím úplne rovnako.

Nemôžem to dopustiť. Nesmiem. Budem bojovať.

Lenže viem, že sama na to nestačím. Potrebujem niekoho pri sebe. Niekoho, kto mi bude dokonale rozumieť.

Kto?

1.

Som najstaršia z troch sestier. Volám sa Vanda. Mladšie sestry – dvojčky zas Veronika a Valéria. Rodičia boli zjavne zat'azení na toto písmeno abecedy. Inak by sme celá rodina nemali iniciály VV. To druhé V ako Valent. Najmä Valika sa teší na to, ako sa raz vydá. Volat' sa Valéria Valentová, to dá ľuďom s rečovou chybou a slabšou pamäťou trošku zabrat'.

Mne sa jej meno vždy páčilo. Valéria. Znie vznešene. Kým Vanda tak divoko. Ja som pritom nebola divoká. Veselá a usmiata áno. Dokonca aj dobrodružná. Ale nie divoká.

Keď som sa vydala, bolo mi za mojím priezviskom smutno. Mohla som byť trendová

a nechať si ho. Žila som s ním dlho. Tak dlho, že som sa obávala, že na nové si nikdy nezvyknem. No nechcela som mať iné priezvisko ako naše deti. A tak sa zo mňa stala Vanda Baumgardnerová. Hrozné priezvisko, najmä keď ho diktujete do telefónu. Hláskujem skoro všade a vždy. Ide to ruka v ruke.

- Dobrý deň, som Vanda Baumgardnerová. B ako Božena, A ako Andrej, U ako Ursula....

Občas mám pocit, že aj tie požičané krstné mená chrlím vždy rovnaké. Tak som si na ne zvykla.

Zvyk, to je presne ono.

To je presne to správne slovo na opísanie môjho života.

Mám skvelého, milujúceho manžela. A troch skvelých synov. Ale všetko okolo je zvyk.

Ráno vstať, nachystať raňajky, vypraviť deti do školy a škôlky, seba do práce. Prísť na úrad, napípnuť sa, zaliať prvú kávu a piť ju kým je ešte kancelária prázdna. Obed o jedenásť tridsať. Stále tá istá reštaurácia. Telefonát s mužom o tom, kto vyzdvihne ktoré dieťa. Návrat domov. Prezliekanie, pomáhanie s učivom, hranie sa. Kúpanie a uspávanie. Haldy riadu, varenie, žehlenie.

Celý tento proces býva narušený. Tehotensvom. Som doma pár rokov, na pár mesiacov sa vrátim do práce, vykonávam ju automaticky a bez záujmu. Aby som sa len niekoľko mesiacov po návrate do práce zasa balila, lúčila s kolegami a znova nastúpila na materskú. Už tretíkrát.

Jedna vec sa nikdy nemení. Spánok nikdy neprichádza pred polnocou. Keď si líham do postele, na jedno oko už nevidím, a nie som si istá, či nohy, ktoré ma k nej nesú, sú vôbec moje.

O sexe radšej pomlčím. Nevieť totiž, či súlož raz do mesiaca možno považovať za pravidelný sex.

Milujem svojho muža. Marcel je láskou môjho života. Ale keď si mám po celom dni vybrať medzi ním a dvomi stranami v knihe, vyberiem si knihu.

Smutné.

Ale pravdivé.

Marcel sa zatiaľ nestázuje. Lenže pri slove zatiaľ mi vždy vybehne ľavé obočie až kdesi k zátylku. Obávam sa, že raz nastane ten deň, kedy ho prejde trpezlivosť a prestane baviť vlastná ruka. Jedna aj druhá.

Nie som naivka. Nemyslím si, že môjmu mužovi stačí to, čo mu ponúkam. No je

verný ako bernardín. Radšej sa obslúži sám, ako by mal zahnúť. Nemá žalúdok na mimomanželský vzťah. A je dostatočne lakomý na to, aby využíval platené služby.

Skvelá kombinácia.

V týchto veciach mám jasno. V niektorých je pre mňa stále záhadou. Aj po desiatich rokoch manželstva. V niektorých mi lezie na nervy. Napríklad v tom, ako po mne zhasína svetlo. Len čo opustím jednu miestnosť a zamierim do ďalšej, je mi v päťách a vypne svetlo. Môžem mu dookola opakovať, že sa o pár minút do tej izby vrátim a aj tak si zažnem. On mi zas stále dookola vyratúva spálené kilowatty. Vôbec jeho výpočtom nerozumiem.

Už len preto, že mi najskôr oznámi sumu v korunách a následne ju preráta na eurá. Potom to vynásobí mesačnou spotrebou, následne ročnou a na záver dodá, čo by sme si na eventuálnej dovolenke mohli za to kúpiť. Ale nekúpime. Lebo ja živím elektrárne. Akoby mi záležalo na eventuálnej dovolenke. Nič z toho, čo sa odohrávalo v rovine špekulácií, ma nezaujímalo.

Na začiatku nášho vzťahu to bolo milé. Dokonca ma to chvíľu aj tešilo, aký je sporovlivý.

Teraz som sa pristihla pri tom, ako naschvál nechávam zapnuté svetlo. Niekedy aj niekoľko naraz. Je to čistá provokácia. Alebo rebélia. Nazvite to ako chcete. Výsledok bude vždy rovnaký.

Svetlo nie je jeho jedinou uchýlkou. Tou druhou je voda. Viem, že to myslí v dobrom. Vzhľadom na financie, i na životné prostredie. Ale ja fakt neznášam, keď musím umývať riad v napustenom umývadle a potom ho oplachovať v lavóri. Všetko mi trvá omnoho dlhšie. Všade je voda a strašný chaos. Navyše, mám pocit, že riad nie je dobre umytý. Vždy, keď mám príležitosť, umývam pod prúdom vody a vychutnávam si to. Musím byť však opatrná. Marcel si v pravidelných intervaloch zapisuje aj stav vodomera. Ale aj spotreby tepla a svetla. Tvrdí, že preto, aby ho tento štát neodrbal. Ja si myslím, že skôr preto, aby mohol sem – tam dodrbať on mňa.

Je to taký jeho koníček. Hobby zvyšujúce adrenalín. Ale mne.

Teraz vyznieva môj manžel ako čistý maniak. Ale prisahám, nie je. Pochádza z jednoduchej rodiny, nikto im nič nikdy nedaroval a všetko, čo mali, si vydreli. Napriek tomu, že bol jedináčik

a rodičia mu v podstate dopriali všetko, čo chcel.

Náš nadobudnutý majetok si váži. Priestranný tehlový štvorizbový byt, auto, elektroniku aj kvalitné oblečenie a obuv. Naša chladnička praská vo švíkoch. Ešte sa nestalo, aby som našim synom nemala čo dať do úst. Ani v časoch, keď som bola na materskej, tak ako teraz, a Marcel nezarábal práve najlepšie.

Pre toto si ho veľmi vážim. Dokáže sa pre rodinu rozdať a dopriať jej.

Nás tri, mňa a dvojčičky, otec a všetci starí rodičia trochu rozmaznávali. Po smrti mamy to bolo celkom logické. Mala som osem a sestry tri roky. Zostali sme bez dôležitého člena rodiny. Všetci sa nám snažili vynahradiť jej neprítomnosť. Najintenzívnejšie to bolo prvé týždne, ale ani nasledujúce mesiace a roky neboli len platonické.

Rodinná tragédia poznačila najmä otca. My sme boli ešte deti. Aj keď sme stratou mamy trpeli. No on sa veľmi zmenil. Zahŕňal nás toľkou láskou a pozornosťou až to bolo chvíľami nepríjemné. Teraz, keď som sama matkou, mu rozumiem. Som mu zato povďačná. Vychoval tri dcéry celkom sám. Nikdy sa

už neoženil. Nikdy som ho ani so žiadnou inou ženou nevidela. Mama bola pre neho jedna jediná. Len škoda, že na to prišiel až potom...

2.

Marcel sa tváril ako Gordon Ramsey. Vždy, keď sa dostal v kuchyni k príprave jedla, vyzeral ako michellinovsky šéfkuchár. Minimálne päťhviezdičkový. Zobral si do ruky ten najväčší nôž a predvádzal sa. Chlapci to zbožňovali. Keď šaškoval. Ja som vtedy tiež nešetrila prihlúplym úsmevom. S Marcelom bola vždy zábava. Bola to jedna z jeho vlastností, ktoré som na ňom milovala.

Akurát mi výrazne prekážalo, že o jeho kulinárskom umení musela vedieť celá kuchyňa. Od podlahy až po strop. Celá pracovná doska bola plná špinavého riadu a zvyškov ingrediencií.

Marcelovo varenie nezahrňalo umývanie riadu a spratanie nepotrebných doplnkov. To zostalo na mne.

V umývadle napustenom vodou a oplachovaním v kýbliku.

„Uvidíš, akú spravím tú krkovičku šťavnatú.“ Môj muž sa legálne zalizol. Akoby už do nej aj zahryzol.

„Dám tam pár strúčikov cesnaku, drvenú rascu, na záver kolieska cibule a slaninku. Bude to mňamka.“

Mľaskal od radosti.

„Láska, ja viem, čo je pečená krkovička.“

„Nekaz mi potešenie z varenia,“ zastavil ma šibalským úsmevom. Nenápadne pred o mňa predsunul kýblik so zemiakmi a nôž. Pomocné práce. Na to som bola v rodine expert ja.

„Kolieska alebo mesiačiky?“

„Mesiačiky.“

Môj muž rozhodol.

Sobotný večer u nás doma. Všetci poko-pe. Končil sa školský rok. Pre najstaršieho Tomáša druhý ročník. Knihy odovzdané, známky uzavreté a ruky ufúľané od farby alebo niečoho, čo nešlo dole z pokožky žiadnym prípravkom neohrozujúcim zdravie.

Prostredného Lukáša čakala od septembra prípravka a najmladšieho Matúša od februára škôlka.

Sobotný večer a my doma. Cez otvorené okno prúdil dnu príjemný chladný vánok a cez sieťku proti hmyzu zas odnášal arómu pečeného mäsa. Chlapci poskakovali po byte a ich detský škrekot sa ozýval po celom rozľahlom štvorizbovom byte.

Traja chlapci rovná sa živelná pohroma. Pri hrách sa aj ten najstarší rýchlo prispôbil najmenšiemu. Zabudol na všetok zdravý rozum a stal sa znova malým dieťaťom. Chutné a nervydrásajúce zároveň.

Vedela som, že o chvíľu bude z môjho čerstvo vyupratovaného domu, lebo však je gruntovacia sobota, hotový Saigon. Keď deti zaspia, nastúpim do druhej šichty. A potom padnem do postele hotová ako kabela. Napriek vyčerpaniu spokojná. Lebo moji chlapi sú najviac, čo som si mohla v živote želať.

Šťastie sme mali aj s bývaním. V malom meste sme natrafili na skutočne veľký, svetlý byt vo výbornom stave. Takých veľa k dispozícii nebolo. Druhé šťastie bolo, že ten byt sa nachádzal v miničinžiaku pre štyri rodiny.

Mali sme tak nielen skvelé bývanie, ale aj vlastnú garáž a dielničku, aj kúštik pôdy a spoločný veľký dvor a drevený altánok. V lete sme tam grilovali, v zime spoločne popíjali teplý punč. Tri skvelé rodiny a jedna stará dievka. Ktorá si však tento prívlastok nezaslúžila. Skôr slobodná stará pani. Dokonalá. Príjemná. A naši chlapci ju zbožňovali.

Rodinný domočinžiak. Tak tomu hovoril Lukáš.

Netúžili sme po dome, presne takto nám to vyhovovalo. Malé mesto, pekné bývanie v širšom centre. Všade sme sa dostali peši a náklady na bývanie neboli vôbec astronomické. Také, s akými zápasia mnohí naši priatelia a známi.

Nové veľké domy, nový nábytok, hypotéky, z ktorých by sa celý rok užívala jedna malá africká krajina. Proti gustu žiaden dišputát. Nech si každý hospodári ako chce. Ide trebárs aj na kyslíkový dlh. My sme si životný štýl nastavili inak.

Trochu úspornejšie ako som bola zvyknutá od rodičov. Ale v žiadnom prípade nie zle.

Zemiaky som šupla na pekáč do rúry už k takmer hotovému mäsu. Pustila som sa do prípravy uhorkového šalátu. Pridala som